

Ker list že ne more več tajiti, da imamo i Slovenci pravico do svojih šol in da znani § 19 tudi za Slovence velja, zatrobil je v drug rog, a izvalil tako hripavih glasov, da jih menda odslej ne bode hotel več ponavljati.

Evo „pomislekov“, ki jih ima brezzoba graška klepetulja.

V letošnji 135 šte. pisala je, da gimnazija v Celju ne bode mogla uspevati. — „nachdem sich der Schülerbesuch zumeist aus dem geistig weniger vorgeschrittenen Bauernstande recrutieren wird“, itd.

Dvomimo, ali gospoda sama sebi veruje, kar piše: Znano je, da je večina slovenskih dijakov kmetškega rodu in da so baš ti učenci dosti marljivejši od „gospodskih“. Kolikor smo imeli pesnikov, pisateljev, politikov, večinoma vsi so bili priprostega rodu.

Do vrhunca pa je priklopila neslanost graške tete v vodnem članku 169 šte. od 22. t. m.

Dobro vedoči, kako malo so dosegli z dosedanjim manevriranjem, dokazati hočejo ti nemški modrijani, da je slovenski jepik še nezrel, da še več, da je umetna iznajdba à la volapük. Psec članka, ki sicer trdi, da se je sam uveril, kako reven je naš jezik v izrazih, menda slovenščino toliko pozna kot kitajščino, sicer bi ne poskušal vezati takih otrobov. Loči pa govor, ki ga govori prosto ljudstvo, od književnega jezika, češ slednji „ist nichts anderes, als ein ganz künstliches Gebilde der letzten zwei oder drei Decennien, das nicht aus dem Volke herausgewachsen ist, sondern von wenigen Schriftstellern (Spracherfindern wäre richtiger) künstlich — geschaffen worden ist“. — Če nas spomin ne vara, čuli smo pred nekaj leti skoro ista modrovanja iz ust nekega državnega poslanca — ekselence v državnem zboru.

Temu gospodu svetoval je takrat „Slovenec“, naj se uveri sam, kako na priliko g. duhovniki z lece govoré ljudstvu v pravilni slovenščini, v isti slovenščini, katero rabimo kot književni jezik, in da ljudstvo ta govor prav dobro ume. Razsvetljeni „Tagespoštin“ člankar naj se ozre na družbo sv. Mohorja, ki izdaja vsako leto skoro 60.000 udom — večinoma prostemu ljudstvu — po 6 knjig, ki so pisane vse v istem jeziku, ki je last naroda in ki ga govori vse ljudstvo slovensko.

Žaljiva je trditev, da je „die slovenische Sprache, untermischt mit zahlreichen deutschen Ausdrücken, arm...“ Ne da bi bili navezani na pomoč blažene nemščine, imamo dovolj bogat jezik; mešanico slovenskega in nemškega jezika je dopisnik „Tagespošte“ čul k večjemu iz ust kake ljubljanske kuharice.

Naravno je, da se jezik tekom časa razvija, in da tudi slovenščina ni bila vedno na tej stopinji, kakor je sedaj. Treba vedeti, da so bili baš Nemci

tisti, ki so z vsemi mogočimi in nemogočimi sredstvi ovirali razvoj naroda.

V cerkvi, v šoli je treba pouka v domačej besedi, ker ravno šola je zato, da budi v ljudstvu dolžnosti, ki mu jih nalagata vera in narod. Nasprotniki naši hočejo zatreti vsak narodov napredek in zato z vsemi močmi poskušajo dobiti vpliv na šole.

Trditev njihova, da jim s tem, da zahtevamo slovenskih šol kratimo pravice, je tako smešna kakor neresnična, saj mi ne zahtevamo drugega, kot to, kar je naše! Uverjeni naj bodo, da se niti jeden nemški otrok ne bode poslovenil, a mi tudi ne pripuščamo, da bi se nam odtuževala slovenska mladina!

Sicer pa članku „Tagespoštnemu“ ne pripisujemo posebne veljave, dasi vemo, kakšen ima namen: nahujskati namreč merodajne kroge na to, da je pravo za pravo nemogoč uk v slovenščini, češ, da nikakor ne kaže tega, za samostojna učilišča še nezrelega, umetno-skovanega jezika, vsiljevati mladini.

Ali se bode kedo na to oziral, ali ne — upati je, da ne, — vendar treba biti Slovincem opreznim in niti za las odstopiti od svojih pravic, ker le tako si moremo priboriti to, kar nam gre in kar je od nekdaj naše bilo.

F. K.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. julija.

Civilni zakon v Avstriji. V Levovu izhajajoči list „Narod“ vé povedati, da se bode drugo leto pečal že državni zbor z vpeljavo civilnega zakona v Avstriji. To je pač malo prenačljeno. Verjetno je, da bodo liberalci silili, da se tudi v Avstriji vpelje civilni zakon, ali tako hitro pa to ne pojde. Poprej se mora rešiti volilna reforma. Dokler se volilna reforma ne reši, morajo mirovati vsa velika politična vprašanja. Vpeljava civilnega zakona bi pa že bilo veliko politično vprašanje. Če bi se pa volilna reforma izvršila po želji levičarjev, da dobé v državni zbor kaci 50 veri nasprotnih socijalnih demokratov, potem bodo pa že levičarji skušali uprizoriti kako proticerkveno politiko.

Reforma uprave. Ogerska vlada bode imela še velike težave, predno izvede cerkvene reforme. Težave se bodo še le začele, ko te predloge reši parlament. Drugače se izvesti ne bodo dale, da se reformuje uprava. To bode pa težavno delo. Vlada ima sedaj brez Hrvatov v zbornici samo kaci 12 glasov večine. Ker so posebno sedmograški poslanci nasprotniki reforme, bode ta večina kar zginila. Tudi bode opozicija nategnila vse druge sile proti reformi uprave, kakor jih je proti cerkvenopolitičnim predlogam. Ob to stvar se je bil izpodtaknil Szapary, pa se utegne še Wekerle. Szaparyjevo reformo uprave je opozicija pokopala samo z dolgimi govori,

dasi je vlada imela večino. Jednacega sredstva se bode posluževala proti sedanji vladi.

Morilec ministra Belčeva. Rumunski policiji se je te dni posrečilo, dobiti v pest nekega 22letnega Albanca Teodoro Ivana Arnauta, ki je na sumu, da je umoril ministra Belčeva. Zločinec je bajé že priznal svoje hudodelstvo, povedal pa še ni, kdo ga je najel. Sedaj se vrše pogajanja mej Bukareštom in Sredecem o njegovi izročitvi. Ker v Rumuniji nimajo smrtne kazni, ga drugače ne bodo izročili, da bolgarska vlada obljubi, da ga ne usmrtijo. Sedaj se še nič ne poroča, kdo bi bil tega morileca najel. Pred nedavnim časom se je poročalo iz Sredca, da pridejo o umoru Belčeva v kratkem čudne stvari na dan. Zaradi tega se ne bodemo čudili, ako bi vlada skušala vprizoriti le kako komedijo proti Stambolovu in bi bil omenjeni Albanec le najet, da tako uničijo bivšega ministerskega predsednika.

Nova pridobitev socijalnih demokratov. Nemški liberalci so pri zadnjih volitvah za bavarski deželni zbor bili osnovali posebno kmetško stranko jedino z namenom, da bi oslabili katoliško stranko. Sedaj se pa že kesajo. Napeljavali so vodo na mlin vse nekega družega, nego so mislili. V novi kmetški stranki so se kmalu jele pojavljati socijalistične ideje. Dr. Ratzinger je kmalu zaradi tega izstopil iz te stranke. Te dni je v Fürstenzellu bil shod kmetške stranke. Državni poslanec dr. Sigl je pobijal novi tok v tej stranki, ali je ostal s svojimi nazori osamljen. Skoro vsi drugi so zagovarjali socijalistične nauke. Zaradi tega je sedaj vzdihovanje mej liberalci. Dosedaj se je navadno mislilo, da je kmet najboljši jez proti socijalnim demokratom, ali v Nemčiji pa imajo sedaj že baš na kmetih najboljše polje.

Razgled po slovanskem svetu.

Deželna razstava v Levovu.

(VII. izv. dop.)

Res prepoveduje Kneipp strogo piti navadno kavo, toda ko duha potare proučevanje toliko stvari na razstavi, potem čuti človek željo po kavi, da bi slabega duha poživil in razvnel. Pa kam naj gre, če ne k Šolcu, ki je postavil arabski paviljon in prodaje arabsko kavo. Res da je tu malo drago, toda če se pije arabska kava, treba je tudi po arabsko plačati.

Po kavi sem šel v kmetijski paviljon. To je velikansko leseno poslopje, nad vrati je orjaški lok oprt na dva stolpiča. Prostora objemlje 1252m². Vse je okrašeno z znaki iz kmetijstva: srpi, lopatami, vilami, snopovi itd.

Znotraj je na sredi velika piramida, ki završava na vrhu s snopovi. Spodaj ima svoj prostor „Galicijsko gospodarsko društvo“, ki hkrati slavi petdesetletnico svojega obstanka. Sliki knezov Leona in Adama Sapiehe, predsednikov društva, sta razstavljeni poleg svetinj, izdane knjige, medaljoni, let-

razredno ljudsko šolo, v Pragi 1 sedemrazredno ljudsko šolo, v Kutni Hori 1 meščansko in ljudsko šolo 8 razredov, v Arnau 1 šestrazredno ljudsko šolo, v Grulichu 1 osemrazredno ljudsko šolo, v Olomucu 1 trirazredno meščansko šolo, 1 petrazredno ljudsko šolo, v Krakovu v Galiciji 1 šestrazredno ljudsko šolo, v Tarnowu v Galiciji 1 osemrazredno ljudsko šolo, v Freiwaldau v Šleziji 1 trirazredno meščansko šolo in 1 petrazredno ljudsko šolo.

Po teh krajih naše mile Avstrije deluje uršulinski red, — in koliko deluje! Samo samostan dunajski je podučeval že 153.000 otrok; naš domači samostan ljubljanski le od l. 1820 nad 50.000 otrok. Pač lahko razumemo zdaj, kako vzvišeno je razumel delovanje uršulink začetkoma imenovani umetnik Führieh. Uršulinke res ubogo mladino rešujejo in vodijo h Kristusu, in nikdar ne moremo zadosti hvaležni biti neskončno dobrotljivemu Bogu, ki je našim časom podelil tako delavni in za blagor ženske mladine skrbni red uršulinski. Zato tedaj naj puhti proti nebesom iskrena zahvala ob enem pa srčna želja in prošnja: Red Uršulinski Vivat, floreat, crescat!

Rovte pri Logatcu.

(Spisal Jos. Ciperle.)

(Dalje.)

Zupljanska cerkev, v cerkvenih listninah imenovana „in Montibus“, kakor tudi one podružnice so zelo stare. Na prostoru, kjer se vzdiga sedanja zupljanska cerkev stala je nekdaj kapelica posvečena sve-

temu Mihaelu. Zakaj se je sezidala, o tem pouči nas mična narodova pravljica, ki slove tako-le: „V svojem času gre grajščinski gospod na lov. Noč ga prehití in prenočiti mora v gozdu med zverinami. V strašnih sanjah vidi prikazen: svetli nebeški vojak se bojuje z ognjenim mečem in seka glave gadovim zmajem, brani orisano okolico, in strela žvižga na vse kraje. Gospod grajščak se prebudi, jutranja zarja osvetli in ozlati vrhove, on pa poklekne, poljubi znamenje, kjer je počival ter obljubi: Svet je ta kraj, arhangelj Mihael me varuje! — Zidana je bila kapelica v hvaležen spomin te strašne noči in božjega varstva in rešenja. Ta stari spominek je bil vedno pobožno spoštovan.

V začetku oznanjevali so tu božjo besedo župniki iz ljubljanske cerkve sv. Petra; pozneje je bila misijonska služba izročena vikarijem na Vrhniki in leta 1694 dobé Rovtarji svojega lastnega duhovnega pastirja. Letos tedaj v praznik sv. Mihaela bode tedaj ravno dve sto let, kar je vpeljal vrhniški župnik Janez Danijel Lokateli prvega kurata Miho Možina v rovtarsko faro. — Tisti dan bil je tudi prvi krst v Rovtah. Krstil je omenjeni župnik Lokateli dečka Mihaela, zakonskega sina posestnika Marka Arharja in njegove žene Katarine. Botra sta bila Janez Rudolf in Maruša Jerebica. Drugi krst bil je v Rovtah 7. oktobra 1694, o kojem se nahaja v krstni knjigi rovtarsko sledeče poročilo: „7. oktobra sem krstil jaz Mih. Možina kurat Lukeža zakonskega sina Lovreta in Neže Turk. Botra: Miha Šemerl in Ka-

tarina Nagodejka. Sploh zanimiv slučaj, da je imel prvi kurat rovtarski pred 200 leti ravno tisti priimek, kakor ga ima sedanji preč. g. župnik Janez Možina. Prvo leto bilo je v Rovtah vsega skupaj 18 krstov, sedaj jih je na leto okolo 80, kar je vesakako napredek. Oj, Rovte bode še dolgo stale!

Prvi kurat Možina bil je v Rovtah do 1699 leta, za njim prišel je Jurij Volfež. Leta 1708 se je sezidala sedanja cerkev; in tudi ravno pred sto leti dobile so Rovte zraven župnika še tudi kapelana. Tako more rovtarska cerkev praznovati letos dvestoletnico in zraven še stoletnico.

Šola je stara od leta 1879. Prvi učitelj je bil č. g. Janez Molj, sedaj župnik v Stranjah nad Kamnikom. Učencev je bilo takrat 75, sedaj jih je pa s ponavljavno šolo vred 160. Zopet napredek!

V Rovtah nahaja se tudi drevesnica in izdeluje se izvrsten sir. Sirarnica in drevesnica ustanovili ste se l. 1892. Od 1. oktobra 1893 imajo Rovte tudi svojo pošto. Zasadil se je leta 1892 tudi drevored ob cesti od župniškega dvorca proti Logatcu, isto tako tudi Leonov gozd na Lešah. V Rovtah slišiš krasno zvonjenje, cerkveni zvonovi ubrani so v cismol; v cerkvi nahajajo se velikanske orglje, iz kojih da se izvajati vsa istrumentalna godba. Tu v Rovtah so štirje sejmi, v potocih je mnogo postrvij, dekleta izdelujejo do pol metra široke šipke. V Rovtah nahaja se tudi tako zvana „Snežena jama“, v koji po celo leto ne skopni sneg. V krstni knjigi prejšnjih del naletiš se dostikrat žensko krstno ime Eva; zdaj pa Eve v Rovtah ni več.

niki lista „Rolnika“ (kmetovalca), vzorec zemlje iz vsakega okraja v steklenih stojalih, do pol metra globokih (posamne vrste se dobro vidijo), mape. Podpore državne in deželne v povzdigo kmetijstva so znašale od leta 1868 do 1893 — 925.000 gld.

Na pravo od piramide se je razložila „Kmetijska šola“ iz Dublan. Tu vidiš fotografije poslopij, album, statistiko obiskovanja, izpitov od l. 1872 do 1893. Dela učencev, dela profesorjev, sadno vino, umetnega zboljševanja podmeri itd.

Na levi je kmetijska šola iz Horodenke, ki ima še več predmetov in je zanimljivejša. Tu vidiš priprave za sejanje, seno, sušilnice, razne podkove, rudnine itd. Dalje je razstavila šola v Jagielnici skromnejše stvari. Konečno je razstavila tukaj tudi deželna vrtnarska šola v Tarnovu razne cvetlice itd.

Za javnimi zavodi se vrste zasebni razstavljalci, večji in manjši posestniki. Vsak gospodar je razstavil svoja semena, kakeršna prideluje na svojem gospodarstvu. Iz plošnega pregleda vidimo, da v Galiciji gospodarstvo umno, po najnovejših iznajdbah upravljajo samo lastniki velikih posestev. Baron Bounicki iz Stratkova je n. pr. razstavil 20 različnih novih vrst krompirja, ki dajo po 300 korcev z jutra; dalje razne vrste rži, pšenice in ovs. Če se zemlja tako odpravlja, mora pač gospodarstvo več nesti, nego kmetiču, ki ima stara oslabela semena in ki ne more umno obdelovati polja.

V Galiciji je več nego desetorica gospodarskih oddelkov; vsak izmed njih je razstavil vzorce semen, kakeršne se rabijo v njegovi okolici. Kupčijsko društvo, ki še le nekaj let sem biva, deluje v to, da kmetom nabavlja najlepša semena iz cele Evrope. Društvo za gojitev tobaka ima na razstavi mnogo tobačnih vrst. Nekateri listi so velikanski.

Zboljševalni odbor je razvesil grafične mape, ki kažejo deževje in pa vse, kar spada k regulaciji red v Galiciji. Tu vidiš statistične tablice živinozdravnikov, kažejo koliko konj, govedine, drobnice je v vsakem kraju. Statistični odbor je podal spise o starosti, o rodu itd.

„Kmečke družbe“ imajo tudi precej prostora, ker so se zadnja leta jako pomnožile. Kmečka družba (kólko rolnice) je nekako kmečki kazino na selu, kjer dobiva kmetič časopise, gospodarske svete, zlagjava se mu nakup semen, in često je tudi klet pri družbi, ki jim moči suha grla. Vsak družba je izdala poročilo o svojem delovanju.

V obče poučuje celo celi paviljon o razvoju kmetijstva, ki se je zadnji čas pri nas jako povzdignilo.

Praga 22. julija.

Grofinja Avgusta Salm-Reifferscheidtova je naredila slovesne obljube v benediktinskem samostanu na Smihovu. Pri obredih je bilo navzočih mnogo plemkinj. — Socijalna demokracija nazaduje, ako se sme tako sklepati iz skrčenega števila socijalističnih časopisov. Tako so nehali izhajati listi

Rovte štejejo 2223 prebivalcev, dalje okoli 1500 glav goveje živine, kakih 600 ovac, a niti jednega osla, ne dvonogatega ne štirinogatega, kar je vse pohvale vredno. Ako pa pogledamo prebivalce, najdemo med njimi pet Modrijanov, da tako gotovo je pet Modrijanov, kakor gotovo sem jaz Ciperle. Pomislimo, cela Grška ni jih premogla nikdar več ko sedem z malo črko pisanih modrijanov, a Rovte tako majhen kraj imajo jih pet, in še kar je največ vredno z veliko črko pisanih Modrijanov. Zraven teh odkujeta se dva Rovtarja Polž in Brus, oba vrla možaka, ki veliko po svetu hodita, veliko barantata, veliko govorita, včasih pa tudi kolneta.

Njiju največa kletvina je: „Per moj trikrat! Streha orehova! Alabura! Teletarji smo sleparji!“ Kedar se pa hoče stric Brus posebno postaviti, pa zakliče kazoč z prstom na-se: „Slaba hiša, ki nima mojega brata pod streho!“ Pomen teh besedij morda razkrije kedaj kak razlagatelj rovtarskih filozofov, za nas je dovolj, da jih zapišemo in v pretres damo. Najbolj klasično je pa, da se v časi Brus v Polža zakadi, ali pa Polž v Brusa. Sicer sta pa nerazvezljiva prijatelja. Dalje imajo Rovte tudi svojega vremenskega preroka. Ta mož je hlapec Miha. Svojo meteorologično postajo ima v Petrovi hiši pri cerkvi. Izrazov je krepkih, n. pr. „Ali mislite, da je Bog ceglar!“ in pa: „Ko bi bil jaz le za ped več, bi te vrgel v zrak tako visoko, da bi še tisti dan ne imel časa na zemljo pasti! Gotovo orjaški izraz!“

(Dalje sledi.)

„Svornost“, „Volné Listy“, „Zář“ in kmalu prenehajo tudi brnski „Červánky“. To se je zgodilo zaradi pomanjkanja denarja. Nič bi ne škodovalo, ako bi se število soc. časopisov še bolj skrčilo. V to upajmo! — Vlni so preslavljal Mladočehi kraljevi reskript. V Plznu, kakor sem bil tedaj naznanil, so ga preslavljali dr. Dyk, in dr. Černohorský in drugi, s tem, da so razbijali okna. Sedaj se je vršila obravnava, v kateri je bil dr. Černohorský obsojen v ječo za 5 dni; dr. Dyk kot državni poslanec se je kazni izmuznil. — Tukaj so prijeli več oseb, na katere leti sum, da so v skrivnem društvu, kjer se izdelavajo razletne snovi in ponarejali denar. Kolikor je na tem resnice, pokazala bode preiskava. — Mladočeški shod. Pri zadnjem shodu se je sklenilo nehati z opozicijo radikalno, ampak spremeniti jo v dostojno in stvarno. Že zdavnaj bi bili morali priti gospodje k temu spoznanju, kajti ne bilo bi prišlo do izjemnega stanja, ne vzdihovalo bi toliko mladih ljudi v ječah, ne bila bi češka stvar tako kompromitirana. Zveze z drugimi strankami niso marali, sedaj so pa pripravljeni stopiti v dotiko s katerokoli stranko, da le kaj dosežejo, če prav bi bila samo kakšna drobtinica, popred toliko zaničevana drobtinica. S tem sklepom bi smeli biti zadovoljni, ako bi se vresničil. To je le sredstvo, da se stranka reši. Kar zadeva razmerje z drugimi strankami, je tu napovedan boj katoliški stranki. „N. L.“ so pisali namreč: „Tvorba posebno klerikalne češke stranke je nevarna za narodni in posvetni napredek češkega naroda. Liberalna stranka čisla vero vsacega kot stvar notranjega prepričanja; institucije priznanih cerkv, kolikor se omejuje njih delovanje na versko odgojo, ne preziramo in hočemo ostati z rodoljubno duhovščino v najbolj prijateljski dotiki. Zloraba verskega prepričanja za politične agitacije in zoper prosvetne in napredne napore pa kar najodločneje obsojamo ter štejeemo v dolžnost vsakega pristaša stranke boj zoper njega.“ Zopet izpoved kako čislajo Mladočehi vero. Besede navedene so naperjene zoper katoliški shod v Brnu. Celi odstavek je poln že zdavnej zavrženih praznih fraz. Mladočeh hoče biti prijazen z rodoljubnim duhovnikom! Tu bi moral biti duhoven tak-le: Duhoven izroči svoje ljudstvo mladočeškemu naukom in potem si njih brat in rodoljub! A podučuj ga, povej mu, da so novi politični nauki njegova poguba, in Mladočehi bodo mobilizirali zoper tebe vso svojo vojno od Tater do Šumave. Pričakujmo in tolažimo se za sedaj, da se bode i to razmerje spremenilo, kakor se je spremenila radikalna opozicija.

Cerkveni letopis.

Surovost dalmatinskih lahonov.

Brezverski list „il Dalmato“ v Zadru je jako grdo napal zadersko nadškofijsko osrednje semenišče. Na to je preč. g. nadškof odgovoril v pastirskem listu, koder je obsodil grdi list. Zato so jeli po mestu agitirati, da vprizorijo demonstracijo proti nadpastirju.

„Kat. Dalm.“, po kateri posnemamo to poročilo, trdi, da je moralo redarstvo vedeti o tem. Več nego pol ure so se okoli 8. zvečer zbirali pred nadškofjim dvorcem, a nikdo jih ni ustavljal. Potem so jeli kričati, metali so kamenje po oknih in jih razbili, žvižgali so, klicali: viva il Dalmata, viva il Teoli redatore del Dalmata, viva Zara italiana. Grgo (nadškofovo ime) cavron — Grgo in condotto, Te romperemo in pastoral dulla tecta. Abbasso i preti abbasso i cavroni — i. t. d. so se ponavljale najnesramnejše psovke. Tako se je vršilo tudi pred semeniščem in pred stanovanji bogosl. profesorjev. — Smelo se je tako rekoč pred očmi redarstva delati s cerkvenim predstojnikom več nego milijon katoličanov.

Prav piše „Kat. Dalmacija“ rekoč: „Sedaj ima besedo, ne rečemo vlada, marveč cela dežela, ki je užaljena v svojem metropolitu, v bogoslovnih profesorjih in bogoslovni mladeži in sploh v vseh duhovnikih. Sedaj je dolžnost dežele, da izreče svojo sodbo o najpodlejšem činu, ki si ga je mogla izmisliti sekta in kakeršnega še zgodopisje naše Dalmacije ni zabeležilo. Da dežela ima besedo in ta bode po velikosti in grdosti izgredov, s katerimi se meče roganje in blato na celo Dalmacijo vsestranska in možata, dostojna npravnega čuvstva in verskega ponosa naše Dalmacije. Ta živa beseda zgroženja in protesta ne sme prenehati, dokler se užaljeni časti vere in cerkvene oblasti ne da primerno in svečano zadoščenje.“

Mej razgrajalec je bilo več dijakov, in več razkolnikov, tudi otrok je bilo mnogo. Jedno dete je vprašalo redarja: „Kedaj pričnemo žvižgati“. Odtod se vidi, da je bilo vse naročeno. — Nam je pa to dokaz, da se škofu in duhovniku vselej, kedar izvršuje svojo pastirsko dolžnost, povsod iz nasprotnikov besnih vrst odgovarja s — surovostjo.

Slovstvo.

Dziela Juliusza Słowackiego, wydł i objaśnil dr. Henryk Biegeleisen. Lwów 1894. Poljska knjižgarna je s tem naslovom izdala v šestih zvezkih dela slavnega poljskega pesnika. V marsikaterem oziru sicer ni dovršen; vzlasti njegovo ljubkovanje v švicarskih pesmih se ne sklada z našimi nazori, toda duhovitost, krasen slog in pri tem živo versko in domorodno prepričanje delajo Słowackega res slovečega.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. julija.

(Občni zbor) kat. tiskovnega društva bode za letošnje leto jutri ob 10. uri v knezoškofovski palači. Precej na to bo ondi prvo zborovanje novega društva za cerkveno umetnost in se izvoli odbor.

(Napredek Mohorjeve družbe.) Poročali smo že, da je število udov družbe sv. Mohora letos nepričakovano sijajno napredovalo! Kakor čujemo, šteje družba letos 65.952 udov. Kdo bi bil pričakoval tako ogromno število! Hvala Bogu, ki daje našemu delu toliko rast, hvala pa tudi čč. gg. poverjenikom, ki so s svojim trudom nabrali toliko častito in ogromno Mohorjevo armado! — „Nemškutarji“ in „brezdomovinci“ so tudi letos storili lepo narodno delo!

(Iz klerikalno-nemškutarskega tabora.) Naši nemško govoreči, nemško svoje rodbine vzgajajoči in cimbersko surovi „napredni“ Slovenci so se lotili včeraj v „Narodu“ g. poslanca Fr. Povšeta, ker se je v nedeljo pri osnovalnem shodu slovenskega katoliškega društva izjavil za „splošno volilno pravico“. Mi temu nasproti samo to poudarjamo, da je javna izjava g. poslanca za njegovo mnenje pač mero-dajnejši, nego „Narodovo“ pikantno sumničenje, tembolj ker g. poslanca ni kar nobeden silil za to izjavo in ker on ne more imeti nobenega drugega vzroka, da bi se potegoval za delavce in njihove pravice, nego ljubezen do njih in sočutje ž njimi. „Narodova“ polemika ostaje pač vedno v svojem starem tiru.

(Prevz. Strossmayer-ju), ki biva sedaj na Slatini, poklonilo se bode večje odposlanstvo Slovencev iz vseh slovenskih pokrajin, dne 3. avgusta t. l.

(Umrla) je včeraj na Šenturški gori sestra znane naravoslovca g. Šimona Robiča. Danes dopoludne smo zakopali 81 let staro devico, blago žensko, kakoršnih je dandanes bore malo. V vsej ogromni zbirki veleučnega g. brata zbrala si je smrt zase najdragocenejši stvar. Bodi jej prav, njeni duši pak nebeški mir!

(C. kr. obrtni strokovni šoli v Ljubljani) priredita dne 27., 28. in 29. julija šolsko razstavo v Virantovi hiši (Trg sv. Jakoba, l. nadstropje.) Razstava ima namen, predočiti vsestransko delovanje strokovne šole za lesno industrijo in umetno vezenje. O tej razstavi, ki obeta biti zelo poučljiva za razvoj naših obrtnih zavodov, bomo prinesli svojim čitateljem obširnejše poročilo.

(Šolska veselica) Iz Šturij na Vipavskem: Koncem vsakega šolskega leta napravi naša dvo-razrednica veselico, katera se je do sedaj tako priljubila, da privabi obilno poslušalcev, in katere bi težko pogrešali, ako bi izostala. Letos je dala še več ognja 40letnica poroke Nj. Veličanstev. Program je bil raznovrsten in tako bogat, kar se ga le dá natisniti na eno stran navadnega vabila. Naša literatura ni prebogata za šolske igrokaze, vendar nas vsakoletni „Pomladni glasi“ vsaj toliko preskrbje, da nismo v zadregi za novo tvarino. Na Vipavskem nas pa še znani pesnik Radoslav podpira z gradivom za šolske igre. On ima vedno kaj novega v zalogi ne samo kot kupec v svoji prodajalnici, še več kot pesnik na svojem pegazu. Njegov „Cesarjev god“ navdušuje mladino za blazega vladarja, za katerega naj goré že otročja srca, njegova „Botra Njerga“ kaže premeteno gospodinjo, katere jezik je res gibčen in neizrečeno dolg, a ji „prinjerga“ vse eno od botrčka desetak, da si iz zadrege pomaga, „Kneippov kuplet“ pa vam v vezani besedi šiba vse naše nerodnosti in budalosti, katere naj bi kar parna briz-